

Prima instanță: (Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani) O.Parfeni
Instanța de apel: (Curtea de Apel Chișinău) N.Budăi, A.Minciuna, I.Muruianu

DECIZIE

13 iunie 2018

mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței,
judecători

Oleg Sternioală
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând recursul declarat de Vignan Igor,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de Vignan Igor
împotriva Consiliului pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea
Egalității privind anularea actului administrativ, repararea prejudiciului material și
moral,
împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 15 martie 2018, prin care s-a
restituit apelul declarat de Vignan Igor,

c o n s t a t ă :

La 20 decembrie 2016, Vignan Igor a adresat cererea de chemare în judecată
împotriva Consiliului pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea
Egalității, privind anularea actului administrativ, repararea prejudiciului material și
moral.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 12 mai 2017, cererea
de chemare în judecată înaintată de Vignan Igor, a fost respinsă ca neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 08 iunie 2017, Vignan Igor a
declarat apel nemotivat, solicitând admiterea apelului și casarea hotărârii menționate.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 10 august 2017, nu s-a dat curs
cererii de apel declarată de Vignan Igor și s-a comunicat apelantului despre
necesitatea prezentării cererii de apel motivate, acordându-i termen pînă la 01
noiembrie 2017 pentru prezentarea apelului motivat, explicîndu-i că, în cazul în care
nu va lichida neajunsurile menționate în termen, cererea de apel va fi restituită.

Ședința de judecată în vederea soluționării chestiunii cu privire la punerea pe rol
a apelului s-a stabilit pentru 02 noiembrie 2017, ora 11.00.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 15 martie 2018, cererea de apel declarată de Vignan Igor, a fost restituită din motiv că apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței stabilite în încheierea din 10 august 2017.

La 27 aprilie 2018, Vignan Igor a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 15 martie 2018, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii și restituirea pricinii în instanța de apel la etapa punerii pe rol a cererii de apel.

În motivarea recursului recurentul a declarat dezacordul cu încheierea Curții de Apel Chișinău din 15 martie 2018, menționând că a fost lipsit de dreptul de a face cunoștință cu materialele cauzei, de a beneficia de serviciile unui avocat garantat de stat, cât și faptul că nu i s-au eliberat copiile proceselor-verbale ale ședințelor de judecată. A confirmat că la data de 08.09.2017 a primit prin poștă încheierea Curții de Apel Chișinău din 10 august 2017 prin care nu s-a dat curs cererii de apel, iar la data de 12 septembrie 2017 a adresat prin cancelarie cerere pentru acordarea accesului la materialele dosarului civil pentru a pregăti apelul motivat. Cererea sa înregistrată în cancelaria instanței de apel cu numărul de intrare 23469, la materialele dosarului civil nu a fost anexată. La data de 15 septembrie 2017, aproximativ ora 12.00 s-a prezentat în cancelaria instanței de apel pentru a face cunoștință cu materialele dosarului, însă dosarul nu a fost găsit, nici discuția telefonică cu grfierul judecătorului raportor, Efros V., nu a dat nici un rezultat, iar la data de 30.10.2017 a adresat cerere de recuzare judecătorului Budăi N. pentru faptul îngrădirii accesului la informație și la materialele dosarului. La data de 01 noiembrie 2017 în mod repetat a invocat în ședința de judecată că nu a avut acces la dosarul civil, chiar și în cazul când prin cerere scrisă a solicitat accesul, fiind lezat în dreptul de a lua cunoștință cu materialele dosarului și de a pregăti apelul motivat. Încheierea Curții de Apel Chișinău din 15 martie 2018 a primit-o prin poștă la data de 13.04.2018. A menționat și faptul că la examinarea cauzei a fost discriminat pe criteriu de limbă în acces la justiție, actele procedurale fiindu-i expediate în limba de stat, fără traducere în limba rusă, încheierea din 15 martie 2018 a fost adoptată în lipsa participanților la proces, citația pentru ședința de judecată din 15 martie 2018 a recepționat-o la data de 16 martie 2018.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs relevă următoarele.

Conform prevederilor art.425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Chișinău a emis încheierea contestată la 15 martie 2018.

Potrivit scrisorii de comunicare, instanța de apel a expediat părților încheierea contestată la 10 aprilie 2018, însă la materialele dosarului nu este dovada corespunzătoare de recepționare a încheierii de către recurent.

Cererea de recurs a fost declarată la 27 aprilie 2018, recurentul confirmând că încheierea Curții de Apel Chișinău din 15 martie 2018 a primit-o prin poștă la data de 13.04.2018, respectiv cererea de recurs este declarată în termenul prevăzut de art.425 Codul de procedură civilă.

Conform art.426 alin.(2) și (3) Cod de procedura civilă, recursul se depune la instanța a cărei încheiere se atacă.

Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art.427 lit.b) Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Studiind materialele dosarului, examinând argumentele invocate în recurs, în raport cu circumstanțele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că recursul declarat de Vignan Igor necesită a fi admis cu casarea încheierii instanței de apel și restituirea cauzei spre rejudecare la faza primirii cererii de apel din următoarele motive.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat că, art. 6 § 1 din Convenție îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil.

În acest sens, a constatat că dreptul la un proces echitabil, garantat de art. 6 § 1 din Convenție, include printre altele dreptul părților de a prezenta observațiile pe care le consideră pertinente pentru cauza lor.

În cauza *Bellet vs Franța*, Curtea a stabilit că dreptul de acces la un tribunal trebuie să fie corect și efectiv. Eficiența dreptului de acces impune ca persoana să beneficieze de posibilitatea clară și concretă de a contesta un act care constituie o ingerință în drepturile sale.

Instanța de recurs consideră că instanța de apel în termenul acordat prin încheierea de a nu s-a dat curs cererii de apel din 10 august 2017, nu a asigurat recurentului în mod real și eficient accesul la materialele dosarului civil și respectiv posibilitatea de a pregăti și prezenta apelul motivat în termenul acordat.

Din materialele cauzei rezultă că recurentul, Vignan Igor, nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 08 iunie 2017 a contestat-o cu apel, solicitând casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Potrivit încheierii Curții de Apel Chișinău din 10 august 2017, instanța a constatat că cererea de apel declarată de Vignan Igor, nu corespunde prevederilor art. 365 alin.(1) lit.d) Codul de procedură civilă și nu a dat curs cererii de apel, acordând apelantului termen pentru prezentarea apelului motivat. La materialele dosarului este anexat avizul de recepție, care confirmă faptul recepționării de către Vignan Igor la data de 08 septembrie 2017 a încheierii Curții de Apel Chișinău din 10 august 2017 (f.d.66). Relevant este și faptul că, recurentul a anexat la cererea de recurs și cererea sa din 12 septembrie 2017, înregistrată în cancelaria instanței de apel cu numărul de intrare 23469, care însă nu se regăsește la materialele dosarului, prin care dînsul a solicitat acordarea accesului la materialele dosarului civil pentru a pregăti apelul motivat (f.d.106).

La 30 octombrie 2017, Vignan Igor a înaintat cerere de recuzare judecătorului Budăi Nelea, care a fost respinsă prin încheierea Colegiului civil al Curții de Apel Chișinău din 21 noiembrie 2017 (f.d.68, 71-73).

La 07 februarie 2018, prin încheierea Curții de Apel Chișinău, a fost admisă cererea de abținere a judecătorului Curții de Apel Chișinău, Valeri Efros, de la judecare în ordine de apel a pricinii civile la cererea de chemare în judecată înaintată de Vignan Igor împotriva Consiliului pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității, privind anularea actului administrativ, repararea prejudiciului material și moral, cauza fiind repartizată repetat în mod aliatoriu altui judecător, ședința de judecată fiind fixată pentru data de 15 martie 2018, ora 12.00 (f.d.80-81, 83).

În ședința de judecată din 15 martie 2018, instanța de apel a constatat că apelantul nu a înlăturat în termenul stabilit neajunsurile indicate în încheierea din 10 august 2018, iar ca urmare prin încheiere a dispus restituirea apelului adresat de Vignan Igor împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani din 12 mai 2017.

Reieșind din circumstanțele stabilite instanța de recurs nu are motive de a nu da credibilitate și a aprecia temeinice argumentele recurentului privind lipsa accesului la materialele dosarului în termenul acordat pentru înlăturarea neajunsurilor or, cererea scrisă adresată de recurent la 12 septembrie 2017 prin cancelarie privind acordarea accesului la materialele dosarului civil pentru a pregăti apelul motivat, lipsa acestuia la materialele dosarului, confirmă justetea argumentelor invocate că, recurentului nu i s-a asigurat în mod real și eficient accesul la materialele dosarului civil și respectiv posibilitatea de a pregăti și prezenta apelul motivat în termenul acordat.

La caz nu se constată o exercitare cu rea-credință a drepturilor procedurale, recurentul neînlăturând neajunsurile cererii de apel pe motiv că nu a avut acces și posibilitate de a lua cunoștință cu materialele dosarului și nu din alte considerente, care ar putea fi interpretate ca abuz de drepturi procedurale or, potrivit art.26 alin.(4) Cod de procedură civilă, egalitatea părților în drepturile procedurale este garantată de lege și asigurată de către instanță prin crearea posibilităților egale, suficiente și adecvate de folosire a tuturor mijloacelor procedurale pentru susținerea poziției asupra circumstanțelor de fapt și de drept, astfel încât nici una dintre părți să nu fie defavorizată în raport cu cealaltă.

În consecință, Colegiul notează că dreptul de acces la un tribunal constituie un element inerent al tuturor garanțiilor procedurale prevăzute în Convenție (CtEDO, hotărârea Campbell și Fell vs. Marea Britanie din 25.02.1982). Drepturile fundamentale trebuie garantate într-o manieră concretă și reală, iar nu iluzorie și teoretică, imposibilitatea concretă de sesizare a unei instanțe de către persoana interesată constituie o încălcare a dreptului acesteia de acces la justiție (CtEDO, hotărârea Airey vs. Irlanda din 09.10.1979).

Prin urmare, faptele relatate impune casarea încheierii contestate or, menținerea acesteia în condițiile enunțate, ar constitui o încălcare a dreptului recurentului de a dispune real și în mod eficient de drepturile sale procedurale în condițiile normelor în vigoare, garantate și de Convenția Europeană a Drepturilor Omului, iar în consecință ar constitui o îngrădire a accesului la justiție.

Deci, soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea contestată nu este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 CtEDO, care statuează că orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță

independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil.

În conformitate cu art. 424, 427 lit.b), 428 Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de Vignan Igor.

Se casează încheierea din 15 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Vignan Igor împotriva Consiliului pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității privind anularea actului administrativ, repararea prejudiciului material și încasarea despăgubirilor de ordin moral cauzat, cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, la faza primirii cererii de apel.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Oleg Sternioală

Judecători

Mariana Pitic

Victor Burduh